

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 181.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e49691/facsimile.pdf> (tilgået 05. august 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1848.

Beretning

Nr. 37.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Jortende Møde.

(Fortsat)

Godt den Grund angaaer, der er fremst for den afgaende Fredsgangsmøde, at den fulde være nødvendig for at tilvegnebringe de fornemste Kræfter i Comitéen, da troer jeg, at Høvelingerne ere saaledes indkommne, at man ikke behøver at frage for, at der fuld fremkomme saadanne Wangler, hvis det hører Amtal Comitéemedlemmer valges af Høvelingerne, så de jo vel kunne suppleres hermed, at 5 af Forfamlingen frie valgtes vælges for at bøde, på disse Wangler, tiltræde. Det er samme, at der nu også henvens til Rundskaber, og disse ere næmlig i en Sag af denne Bevæpning vidstof af overordnede Vigtighed, men dette er dog ikke det eneste Henvens, som her tages; der er flere andre, som ligge her, men som jeg imidlertid ikke her skal gaae nærmere imponera.

Schiern: Det er vild med at henvise til Høvelingerne og til Behandlingen der, og jeg skal desfor tillade mig at forslag, saaledes som allerede er vedtaget i 2 andre nylige Sager, at den ubnnes 2 Medlemmer af høveling.

Schiern: Det jeg vildere mig allerede at hente mig til, hvoed den andre Rigsdagsmøn, som den tæle, virede, Sal jeg fus tilføje, at det vilde min høst pastuerne, om Rigsforsamlingen, efter at den nylig har henvist sig for Høvelingerne, nu ikke ved den høst hellighed, hvor denne Indretning fulde præs, vilde beslutte sig til at tilbage den en saa forholdsvis ringe Bevæpning, som det her er foreslægt.

Schutte: Jeg maa tillære mig allerede vild med de nærmeste følgende Talere. Naar den næsthøvergaarde Tal er til Styrke fra sin Menning har vittet, at man fornemmelig burde have sin Oprørshæmmed henvendt paa at vedligeholde Interessen for Høvelingerne, som forekommer det mig, at han førstere Ømmedet og Mødet. Ømmedet er at føre Grundsloven behændig bedst muligt, men den dette vil ske glemme Høvelingerne eller paa den højt hædende Maade, er virkelig roligjent, og at man høje opgave Grundsloven, den vigtigste Lov, som vil blive opført, opgave høje jeg, den bedst mulige Behandling for at koncervere Interessen for Høvelingerne, hvilket Brugbarheden eller Dukkeledighed for os er en vigtig, formaaer jeg ikke at indse. Jeg troer sigtsindigt i og for sig, at det vilde være uregigt at benytte Behandlingen i Høvelingerne fortrinsvis, men jeg mener, at man ikke der gør det af den andrente Grund. Jeg mener ogsaa, at der ligge Røjet, der kunne tale for det frie Valg af 10 Medlemmer, der, at det, hvis Valgene alene eller væsentlig hude foregaae gennem Høvelingerne, selv med den bedste Willie kunde være uanselig, at man ikke i dem lande erhøde saadanne Personligheder, som man ønsker. Jeg vil i denne Henvendelse referere mig til den første Taler, der har gjort opmærksom paa det Uenskede i, at Følde af forskellig Sagfundskab og Danmarks kunde være Medlemmer af den her omhændede Comité. Jeg maa saaledes hente mig til det sidste Forstlag, der gaaer ud paa, at 5 af Comitéens Medlemmer skal valges af Høvelingerne og 10 ved frie Valg af Forfamlingen, hvori jeg efter mit Skjønnde ser den sterk mulige Størrelse for Grundslovens bedst mulige Behandling.

O. P. Hansen: Jeg for mit vedkommende maa også understreke det Forstlag, der gaaer ud paa, at Comitéen skal bestaa af 15 Medlemmer, hvorfra 10 skal valges af Forfamlingen og 5 af Høvelingerne. Jeg troer uregigt ikke, at man for Bevæpningen af

Høvelingers Wirkomhed maa glemme Bevæpningerne af Forfamlingen. Jeg fuld i den Anledning tillade mig at henvise Ømmedemder paa, hvor arbejdet udehjemt Høvelingerne tilhører, derved at der, efter vores Regulatirets, ikke kunne tage nogen Beslutning om noget Anliggende, som forelægger dem. Deriflom kommer også, at Ømmedemder Wirkomhed ikke høvergaarde, saaledes som Forfamlingen, for andue Døce, menendt det dog forekommer mig, at denne Sag Forhåndt har givens al den Offentlighed, den kan erholde. Jeg troer uregilt, at naar en Sag er fæs udsomme behandlet i Forfamlingen, vil det meget let hende, at den ikke vil frembringe den Interesse som ekster, naar den kommer i Forfamlingen; men jeg troer, at Forfamlingen selv paa denne Sag Behandling her har den fæst mulige Indflydelse. Derfor antser jeg det rigtigt, at Antallet af de Comitéemedlemmer, som skal vælges af Høvelingerne, indstørtes til 5, og at de vorige 10 vælges af Forfamlingen.

Sohnsen: Jeg vore at derved hente mig til den andre Taler, som har vittet sig tilbøren, at de fleste Medlemmer af den til at behandle Grundslovsudvalgets nedstane Comité skal vælges gennem Høvelingerne. Det forekommer mig, at dette er forstørt i vor Høvelingsorden, naar det nemlig i § 8 hedder: „Jed en Sag Henvidning til Høvelingerne saaledes Forfamlingen, af hvor mange Medlemmer som Comitéet skal bestaa, der Sal afgive en Præcisig Beskrivning om Sagen, og beklamer, om denne Comitéet enten alleine skal vælges gennem Høvelingerne eller forstørret ved et vist Amtal fra valgt Medlemmer.“ Det forekommer mig, at det ved denne Paragraph i Høvelingsordenen maa være tilhørende, at det er Forfamlingsens Menning, at det første Amtal af Comitéemedlemmer skal vælges gennem Høvelingerne.

Wang: Jeg fuld ganske hente mig til den første Taler, der har godtgjort, endog med Regulatirets Døc, hvad jeg begrunderede paa hele Amtens af Høvelingsprincippet, at den første Del af Comitéens Medlemmer maaste være forhant at skulle vælges af Høvelingerne. Man kan dog ikke sige, „at man forstørret en Comité“, naar man tager vobbed fra mange Medlemmer af Forfamlingen, thi da er det Høvelingerne Valg, som bliver det Aarskortle, og Forfamlingsorden det Principale. Jeg kan heller ikke indse, at det vilde være at forhente Ømmedet og Riddel, om man vilde gaae frem paa den af mig foreslaade Maade. Ømmedet er, det er sandt, Grundslovens bedst mulige Behandling; men jeg mener, at Forfamlingen ved at anse Høvelingsordenet havde erfjent, at den bedste Behandling af Sagerne vilde opnåes ved at overlade Høvelingerne den mest mulige Indflydelse paa dem, og det troer jeg entau. Hovedsagen er, at enher Guleft givet vil sammeget som muligt at trænge ind i Sagen, og det stær efter min Overbevirkning hende i Høvelingen, end ved Dukkeledigheden her i Salen i Hembold til den Beslutning, som afgjores af den af samtlige Høvelinger og Forfamlingen vælgt Comité, og med hvilke Forstlag Wangs anse Sagen faa godt fun gøjet. Jeg maa entana blot føre til, at jeg ikke kan forstå, hvad en æret Taler mente, naar han talte om en Forstlag paa Grundslovens ligefaadelse, saaledes som i Høvelingerne.

Grundtvig: Hvor der meget har hævet mig, ikke blot ved denne hellighed, men og da Taler var om Ømmeden, er, at det findes, som mange andre Medlemmer af denne Forfamling anse Forretningsordenen som den første, som det Saarle, som det, der Sal afgive Loven for end Taler selv, entage da for vores Høvelinger. Jeg har forvundet mig overlig, ikke blot fordi jeg finder en markant Sprægel i Raone